Warszawa, dnia 26 kwietnia 2020 roku

OPINIA PRAWNA

dla Fundacji im. Stefana Batorego
w sprawie charakteru prawnego wniosku Poczty Polskiej S.A. o udostępnienie danych ze spisu wyborców, przedstawionego w dniu 24 kwietnia 2020 r. wójtom, burmistrzom oraz prezydentom miast

1. PRZEDMIOT OPINII

Przedmiotem niniejszej opinii jest analiza charakteru prawnego Wniosku skierowanego przez spółkę Poczta Polska S.A. (dalej: **Poczta Polska**) do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz jego skutków w sferze obowiązków jednostek samorządu terytorialnego.
Przedmiot opinii obejmuje wykładnię i analizę konsekwencji prawnych wybranych przepisów Ustawy z 2 marca 2020 r., Ustawy z 16 kwietnia 2020 r. oraz Ustawy o wyborze Prezydenta jednakże przedmiot analizy niniejszej opinii prawnej w żadnym wypadku nie obejmuje oceny zgodności z Konstytucją RP tych przepisów, jak i aktów normatywnych, z których pochodzą.

2. ZARYS STANU FAKTYCZNEGO

W dniu 24 kwietnia 2020 r. na skrzynki poczty elektronicznej jednostek samorządu terytorialnego w Polsce wpłynęła ze strony Poczty Polskiej korespondencja, w ramach której:

- Poczta Polska zwraca się odpowiednio do wójtów, burmistrzów i prezydentów miasta z wnioskiem o przekazanie danych ze spisu wyborców (dokument datowany na 23 kwietnia 2020 r., podpisany podpisem kwalifikowanym przez dwóch członków Zarządu Poczty Polskiej, znak: PRZ.852020, dalej: **Wniosek**). Poczta Polska jako podstawę prawną swojego Wniosku przywołuje przepis art. 99 Ustawy z 16 kwietnia 2020 r. oraz decyzję Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 2020 r. (znak: BPRM 4820.2.3.2020, dalej: **Decyzja Prezesa RM**). We Wniosku Poczta Polska domaga się odpowiednio od wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast przekazania w terminie 2 dni roboczych danych ze spisu wyborców, o którym mowa w art. 26 §4 ustawy – Kodeks Wyborczy. Poczta Polska wskazuje jako uzasadnienie Wniosku, że dane ze spisu wyborców (imię i nazwisko wyborcy, jego miejsce zamieszkania i PESEL) *„są niezbędne dla realizacji zadań związanych z organizacją wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r.”*.
- Do Wniosku Poczta Polska dołączyła Decyzję Prezesa RM, w której – ma podstawie art. 11 ust. 2 w zw. z art. 11 ust. 2a, ust. 3 Ustawy z 2 marca 2020 r. oraz w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. poz. 256, tekst jedn. z 2020 r., dalej: **KPA**) – Prezes RM poleca Poczcie Polskiej *„realizację działań w zakresie*

przeciwdziałania COVID – 19, polegających na podjęciu i realizacji niezbędnych czynności zmierzających do przygotowania przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. w trybie korespondencyjnym, w szczególności poprzez przygotowanie struktury organizacyjnej, zapewnienie niezbędnej infrastruktury oraz pozyskanie koniecznych zasobów materialnych i kadrowych.".

Pierwotnie Wniosek Poczty Polskiej został wysłany do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w dniu 23 kwietnia 2020 r. w formie anonimowej, tj. bez podania danych osobowych, ani podpisów osób uprawnionych do reprezentacji Poczty Polskiej. W dniu 24 kwietnia 2020 r. Wniosek został wysłany przez Pocztę Polską ponownie wraz z dokumentem zatytułowanym *„Informacja. Wybory 2020 – wniosek o przekazanie danych"* (dalej: **Informacja**). W Informacji znajduje się wyjaśnienie, że ponowne wysłanie Wniosku wynikało z konieczności jego uzupełnienia *„podpisami kwalifikowanymi dwóch członków Zarządu zgodnie z reprezentacją Spółki"*, a także wskazanie, że Poczta Polska *„uprawniona jest do przetwarzania danych osobowych obywateli wyłącznie w celu, w jakim otrzymała te dane, a więc organizacji wyborów prezydenckich"*.

3. ŹRÓDŁA PRAWA

Niniejsza opinia prawna został opracowana na podstawie analizy następujących źródeł prawa powszechnie obowiązującego:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z 1997 r. ze zm., dalej: **Konstytucja RP**);
- Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks Wyborczy (Dz. U. poz. 684, tekst jedn. z 2019 r. ze zm., dalej: **Kodeks wyborczy**;
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. poz. 256, tekst jedn. z 2020 r. ze zm., dalej: **KPA);**
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. poz. 713, tekst jedn. z 2020 r., dalej: **Ustawa o samorządzie gminnym**);
- Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID – 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374 ze zm., dalej: **Ustawa z 2 marca 2020 r.**);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS – CoV – 2 (Dz. U. z 2020 r. poz. 695, dalej: **Ustawa z 16 kwietnia 2020 r.**);
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. poz. 1429, tekst jedn. z 2019 r. ze zm., dalej: **Ustawa o dostępie do informacji publicznej**);
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. poz. 1781, tekst jedn. z 2019 r., dalej: **Ustawa o ochronie danych osobowych**);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych

i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, dalej: **RODO**);

- Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 2188, tekst jedn. z 2018 r. ze zm., dalej: **Prawo pocztowe**);

a także następujących dokumentach i aktach stosowania prawa:

- Ustawa z dnia 6 kwietnia 2020 r. o szczególnych zasadach przeprowadzania wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. (ustawa uchwalona przez Sejm RP w III czytaniu, w trakcie rozpatrywania przez Senat RP, dalej: **Ustawa o wyborach Prezydenta**);
- Wniosek Poczty Polskiej z dnia 23 kwietnia 2020 r., kierowany do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, o przekazanie danych ze spisu wyborców (dokument datowany na 23 kwietnia 2020 r., podpisany podpisem kwalifikowanym przez dwóch członków Zarządu Poczty Polskiej, znak: PRZ.852020);
- Decyzja Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 2020 r. (znak: BPRM 4820.2.3.2020);
- Informacja Poczty Polskiej z dnia 24 kwietnia 2020 r. *„Informacja. Wybory 2020 – wniosek o przekazanie danych"*;
- Informacja Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 kwietnia 2020 r. (błędnie określona jako informacja Państwowej Komisji Wyborczej), skierowana do komisarzy wyborczych oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, stanowiąca informację o treści norm prawnych wynikających z art. 99 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r., w tym w szczególności wskazująca, że wniosek operatora wyznaczonego, by wywoływał skutki prawne, powinien zostać podpisany przez osoby upoważnione do reprezentowania operatora wyznaczonego (znak ZPOW – 421 – 10/20)[1];
- Informacja Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 kwietnia 2020 r. w sprawie pisma z dnia 23 kwietnia 2020 r., znak: ZPOW – 421 – 10/20, skierowanego do komisarzy wyborczych, wskazująca, że przedmiotowe pismo nie jest stanowiskiem Państwowej Komisji Wyborczej, lecz dokumentem informacyjnym prezentującym stanowisko Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej[2];
- Stanowisko Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych z dnia 24 kwietnia 2020 r. w sprawie pozyskiwania danych osobowych wyborców przez operatora pocztowego[3].

4. ANALIZA PRAWNA

4.1. Uwagi wprowadzające

Dokonując analizy charakteru prawnego Wniosku skierowanego przez Pocztę Polską do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, a także jego skutków, w pierwszej kolejności konieczne jest zbadanie otoczenia prawnego związanego z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się wirusa COVID – 19 oraz

---

[1] Dokument dostępny poprzez stronę podmiotową Biuletynu Informacji Publicznej Państwowej Komisji Wyborczej.

[2] Jw.

[3] Stanowisko dostępne poprzez stronę podmiotową Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Ochrony Danych Osobowych (https://uodo.gov.pl/pl/138/1508).

podstaw prawnych wystąpienia z Wnioskiem, wskazanych przez Pocztę Polską. Następnie konieczne będzie zbadanie skutków prawnych Decyzji Prezesa RM i zakresu dopuszczalnych czynności Poczty Polskiej wynikających z tejże Decyzji. Na tej podstawie możliwe stanie się dokonanie kwalifikacji prawnej Wniosku, a także oceny wynikających z niego skutków prawnych i obowiązków dla władz publicznych, do których Wniosek ów wpłynął. W ostatniej części opinii wskazany zostanie możliwy sposób rozpatrzenia Wniosku przez organy jednostek samorządu terytorialnego, jaki nasuwa się po analizie obowiązujących przepisów prawa.

4.2. Podstawy prawne działań Poczty Polskiej

Wniosek został skierowany do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast ze względu na fakt, że gminy prowadzą rejestr wyborców jako zadanie zlecone (art. 18 § 11 ustawy – Kodeks wyborczy). Na podstawie rejestru wyborców przed wyborami gminy obowiązane są, realizując zadanie zlecone, opracować spis wyborców (art. 26 §10 ustawy – Kodeks wyborczy).

We Wniosku Poczta Polska zwraca się o udostępnienie spisu wyborców, opracowanego przed wyborami prezydenckimi zarządzonymi na dzień 10 maja 2020 r., uzasadniając to obowiązkiem wynikającym z art. 99 Ustawy z 16 kwietnia 2020 r. oraz Decyzją Prezesa RM.

Zgodnie z art. 99 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. *„operator wyznaczony w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, po złożeniu przez siebie wniosku w formie elektronicznej, otrzymuje dane z rejestru PESEL, bądź też z innego spisu lub rejestru będącego w dyspozycji organu administracji publicznej, jeżeli dane te są potrzebne do realizacji zadań związanych z organizacją wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej bądź w celu wykonania innych obowiązków nałożonych przez organy administracji rządowej. Dane, o których mowa w zdaniu pierwszym, przekazywane są operatorowi wyznaczonemu, w formie elektronicznej, w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od otrzymania wniosku. Operator wyznaczony uprawniony jest do przetwarzania danych wyłącznie w celu, w jakim otrzymał te dane.”*.

Poczta Polska na mocy decyzji Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej[4] jest operatorem wyznaczonym w rozumieniu ustawy – Prawo pocztowe. Jest tym samym podmiotem uprawnionym do stosowania przepisu art. 99 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r.

Przywołana wyżej treść art. 99 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. wskazuje, że operator wyznaczony otrzymuje dane na podstawie złożonego przez siebie wniosku, jeżeli: dane te są potrzebne do realizacji zadań związanych z organizacją wyborów prezydenckich, bądź do realizacji innych celów nałożonych przez organy administracji rządowej. Biorąc pod uwagę zarys stanu faktycznego, a w szczególności treść Decyzji Prezesa RM, oczywistym jest, że Wniosek został złożony wyłącznie w celu realizacji zadań związanych z organizacją wyborów prezydenckich w 2020 r.

W związku z powyższym należy ustalić czy w świetle obowiązującego prawa Poczta Polska, jako operator wyznaczony w rozumieniu ustawy – Prawo pocztowe, zobowiązana jest do realizacji jakichkolwiek zadań związanych z organizacją wyborów prezydenckich w 2020 r.

Zgodnie z obowiązującym brzmieniem ustawy – Kodeks wyborczy operator wyznaczony może realizować zadania związane z organizacją wyborów. Obowiązki te wynikają z treści przepisów

[4] Decyzja Prezesa UKE z dnia 30 czerwca 2015 r. (https://www.archiwum.uke.gov.pl/files/?id_plik=20066).

rozdziału 6a „Głosowanie korespondencyjne przez wyborców niepełnosprawnych" (art. 53a – 53l ustawy – Kodeks wyborczy). Zgodnie z treścią tych przepisów osoba z niepełnosprawnością ma prawo zgłosić zamiar głosowania korespondencyjnego, w związku z czym pakiet wyborczy jest dostarczany wyborcy przez urzędnika wyborczego za pośrednictwem operatora wyznaczonego (art. 53e).

Należy jednak zwrócić uwagę na treść art. 102 pkt 4 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r., zgodnie z którym *„w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii przy przeprowadzaniu wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r. poz. 684 i 1504 oraz z 2020 r. poz. 568) w zakresie: (...) 4) głosowania korespondencyjnego, o którym mowa w art. 53a;".* Obowiązki operatora wyznaczonego dotyczące uczestnictwa w organizacji wyborów korespondencyjnych, realizowanych na podstawie przepisów art. 53a – 53l ustawy Kodeks wyborczy, nie zostały derogowane, dlatego jest o nich w tym miejscu mowa, lecz ich stosowanie w odniesieniu do wyborów prezydenckich zostało zawieszone. Podobnie jak zawieszona została możliwość wydawania zaświadczeń o prawie do głosowania, czy głosowania przez pełnomocnika (art. 102). W odniesieniu do wyborów prezydenckich zarządzonych na dzień 10 maja 2020 r. ustawa – Kodeks wyborczy nie przewiduje zatem dla operatora wyznaczonego żadnych obowiązków związanych z organizacją wyborów.

Poczta Polska w aktualnym stanie prawnym mogłaby zatem zwrócić się do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast z wnioskiem o przekazanie danych wyborców w trybie art. 99 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. w zakresie osób z niepełnosprawnościami, które zadeklarowały gotowość uczestnictwa w wyborach poprzez głosowanie korespondencyjne. Jednakże w odniesieniu do wyborów prezydenckich zarządzonych w 2020 r. przepis art. 102 Ustawy z 16 kwietnia 2020 r. stosowanie właściwych do tego przepisów ustawy – Kodeks wyborczy zawiesił.

Istotną rolę w organizacji wyborów prezydenckich w 2020 r. operatorowi wyznaczonemu powierza Ustawa o wyborach Prezydenta, która przyjął Sejm RP w III czytaniu w dniu 6 kwietnia 2020 r. i została ona – zgodnie z konstytucyjnym tokiem procesu legislacyjnego – przesłana do Senatu RP w celu jej rozpatrzenia. Senat RP zgodnie z Konstytucją RP ma 30 dni na przyjęcie ustawy uchwalonej przez Sejm RP, zgłoszenie do niej poprawek lub jej odrzucenie w całości. Do dnia sporządzenia niniejszej opinii prawnej Senat nie zajął stanowiska wobec Ustawy o wyborach Prezydenta.

Ustawa o wyborach Prezydenta nie jest – co oczywiste – źródłem obowiązującego prawa i nie mogą z niej wynikać dla operatora wyznaczonego żadne zadania o charakterze organizacyjnym w związku z wyborami prezydenckimi zarządzonymi w 2020 r.

Przedstawiona wyżej analiza wskazuje, że w obowiązującym ustawodawstwie Poczta Polska nie jest upoważniona do zrealizowania jakichkolwiek zadań dotyczących organizacji wyborów prezydenckich w 2020 r.[5] Do dnia wejścia w życie Ustawy o wyborach Prezydenta Poczta Polska nie ma podstaw prawnych do zwrócenia się do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast z wnioskiem o przekazanie danych ze spisu wyborców w trybie art. 99 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. Wniosek złożony przez Pocztę Polską należy zatem uznać za przedwczesny. Nie wywołuje on tym samym skutków prawnych przewidzianych w art. 99 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r., w tym przede wszystkim nie rodzi

[5] Tak: stanowisko Prezesa UODO z 24 kwietnia 2020 r.

obowiązku przekazania przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast spisu wyborców w terminie 2 dni roboczych od otrzymania Wniosku.

4.3. Konsekwencje prawne Decyzji Prezesa RM

Do Wniosku Poczta Polska dołączyła Decyzję Prezesa RM, w której zawarte jest polecenie realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania COVID – 19, polegających na podjęciu i realizacji niezbędnych czynności zmierzających do przygotowania przeprowadzenia wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r. w trybie korespondencyjnym, w szczególności poprzez przygotowanie struktury organizacyjnej, zapewnienie niezbędnej infrastruktury oraz pozyskanie koniecznych zasobów materialnych i kadrowych.

Na marginesie należy zauważyć, że zadania wyznaczone Poczcie Polskiej przez Prezesa RM w analizowanej decyzji mogą wydawać się wewnętrznie niespójne. Trudno jest bowiem przeciwdziałać epidemii SARS – CoV – 2 poprzez organizację w jej szczycie wyborów powszechnych. Zasadna wydaje się być teza, że najskuteczniejszym wsparciem w walce z epidemią SARS – CoV – 2 byłoby odroczenie wyborów i przeprowadzenie ich w okresie bezpiecznym dla wyborców. Tym bardziej, że regulacja konstytucyjna jest w tym zakresie jednoznaczna i wskazuje, że w okresie stanu klęski żywiołowej – a z takim stanem mamy faktycznie do czynienia pomimo zaniechania ze strony Rady Ministrów jego ogłoszenia w formie rozporządzenia[6] – wyborów się nie przeprowadza (art. 228 ust. 7 Konstytucji). Stan nadzwyczajny nie został wprawdzie formalnie ogłoszony, lecz z przywołanego przepisu wynika jednoznacznie, że zgodnie z aksjologią konstytucyjną przeprowadzanie wyborów powszechnych nie sprzyja walce z klęską żywiołową.

Decyzja Prezesa RM została wydana w dniu 16 kwietnia 2020 r. na podstawie art. 11 ust. 2 w zw. z art. 11 ust. 2a i ust. 3 Ustawy z dnia 2 marca 2020 r., w ich brzmieniu obowiązującym do 18 kwietnia 2020 r. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. dokonała bowiem zmiany tych przepisów powierzając wynikające z nich obowiązki – w nieco zmienionym brzmieniu – m.in. Ministrowi Zdrowia. Ustawa z 16 kwietnia 2020 r., która weszła w życie z dniem 18 kwietnia 2020 r., wprowadziła do systemu prawnego przepisy art. 99 i art. 102, w których po raz pierwszy wskazuje się na problematykę wyborów prezydenckich w 2020 r.

Decyzja Prezesa Rady Ministrów została wydana w dniu 16 kwietnia 2020 r. – dwa dni przed wejściem w życie Ustawy z 16 kwietnia 2020 r. – a co za tym idzie polecenie z niej wynikające należy adresować wyłącznie do przygotowania wyborów korespondencyjnych na urząd Prezydenta RP, w których mogą wziąć udział osoby z niepełnosprawnościami, na podstawie art. 53 a – art. 53l ustawy Kodeks wyborczy.

Decyzja Prezesa RM wyznacza zatem Poczcie Polskiej zadania związane z organizacją korespondencyjnych wyborów dla osób z niepełnosprawnościami, o których mowa w art. 53a – 53l ustawy – Kodeks wyborczy. Organizacja wyborów prezydenckich w tejże formie została jednak zawieszona na podstawie art. 102 pkt 4 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r.

---

[6] Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. poz. 1897, teks jedn. z 2017 r.) wskazuje jednoznaczne, że rozprzestrzenianie chorób zakaźnych u ludzi jest podstawą do ogłoszenia stanu klęski żywiołowej (art. 2 – 3).

Decyzja Prezesa RM z dnia 16 kwietnia 2020 r. nie może zatem stanowić podstawy dla realizacji w trybie art. 99 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. zadań operatora wyznaczonego, gdyż została wydana przed dniem wejścia w życie tej ustawy i odnosi się do zakresu obowiązków operatora wyznaczonego obowiązujących w dniu wydania Decyzji Prezesa RM. Jedynymi zadaniami związanymi z przeprowadzeniem wyborów prezydenckich, jaki wówczas miał operator wyznaczony, była organizacja głosowania korespondencyjnego osób z niepełnosprawnościami.

Ponadto Decyzja Prezesa RM nie wpływa w żadnym stopniu na zakres praw i obowiązków wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, gdyż nie jest do nich adresowana. Skutek prawny tejże Decyzji ma wpływ jedynie na zakres – opisanych wyżej – obowiązków Poczty Polskiej.

4.4. Charakter prawny Wniosku

Wniosku – jak ustalono wyżej – nie sposób uznać za wniosek złożony w trybie art. 99 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r., gdyż:

- po pierwsze, Ustawa o wyborach Prezydenta nie weszła w życie, w związku z czym operator wyznaczony nie ma w świetle obowiązującego prawa żadnych zadań związanych z organizacją wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Nie może zatem wnioskować o udostępnienie spisu wyborców w związku z realizacją tych zadań;
- po drugie, Decyzja Prezesa RM, przedstawiona przez Pocztę Polską jako podstawa wystąpienia z Wnioskiem, odnosi się do obowiązków, których realizacja przez operatora wyznaczonego została zawieszona na podstawie art. 102 pkt 4 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r.

W związku z powyższym rodzi się pytanie o charakter prawny Wniosku Poczty Polskiej, który został złożony w dniu 24 kwietnia 2020 r.

Wniosek stanowi oświadczenie woli Poczty Polskiej, został bowiem skutecznie złożony wójtom, burmistrzom i prezydentom miast oraz podpisany przez dwóch członków zarządu, zgodnie z wymaganiami do reprezentacji spółki, zawiera także prośbę o udostępnienie spisu wyborców. Wniosek dotyczy zatem spraw publicznych, gdyż Poczta Polska zwraca się o udostępnienie danych z rejestru prowadzonego przez gminy jako zadanie zlecone.

Na tej podstawie – gdyż jak wskazano wyżej inne szczególne podstawy prawne tego Wniosku nie znajdują zastosowania – należy uznać, że Wniosek został złożony w trybie art. 2 Ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Wniosek Poczty Polskiej powinien zatem zostać rozpoznany przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w sposób właściwy dla wniosku o dostęp do informacji publicznej.

4.5. Sposób rozpatrzenia Wniosku

Zgodnie z art. 13 ust. 1 Ustawy o dostępie do informacji publicznej udostępnienie informacji powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia Wniosku. Jeżeli informacja publiczna nie może być udostępniona w terminie 14 dni organ obowiązany do jej udostępnienia powiadamia wnioskodawcę o terminie jej udostępnienia, który nie może być dłuższy niż 2 miesiące.

W analizowanym przypadku zachodzą podstawy do odmowy udzielenia informacji publicznej ze względu na ochronę prywatności osób fizycznych oraz ochronę danych osobowych (Ustawa o ochronie danych osobowych, RODO).

5. PODSUMOWANIE

Na podstawie analizy dokonanej w niniejszej opinii prawnej należy stwierdzić, że:

- w obowiązującym ustawodawstwie Poczta Polska nie jest upoważniona do zrealizowania jakichkolwiek zadań dotyczących organizacji wyborów prezydenckich w 2020 r. Do dnia wejścia w życie Ustawy o wyborze Prezydenta Poczta Polska nie ma podstaw prawnych do zwrócenia się do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast z wnioskiem o przekazanie na ten cel danych ze spisu wyborców w trybie art. 99 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r.
- Wniosek złożony przez Pocztę Polską należy zatem uznać za przedwczesny. Nie wywołuje on tym samym skutków prawnych przewidzianych w art. 99 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r., w tym przede wszystkim nie rodzi obowiązku przekazania przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast spisu wyborców w terminie 2 dni roboczych od otrzymania Wniosku.
- Decyzja Prezesa RM z dnia 16 kwietnia 2020 r. nie może stanowić podstawy dla realizacji zadań operatora wyznaczonego w trybie art. 99 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r., gdyż została wydana przed dniem wejścia w życie tej ustawy i odnosi się do zakresu obowiązków operatora wyznaczonego obowiązujących w dniu wydania Decyzji Prezesa RM.
- Wniosek Poczty Polskiej powinien zostać rozpoznany przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w sposób właściwy dla wniosku o dostęp do informacji publicznej.
- Istnieją podstawy prawne do odmowy udzielenia informacji publicznej ze względu na ochronę prywatności osób fizycznych oraz ochronę danych osobowych (Ustawa o ochronie danych osobowych, RODO).

dr Tomasz Zalasiński
Counsel / Radca prawny